

Kirkerådet
Postboks 799 Sentrum
0106 OSLO

Svar - høring om rekrutteringsstilling i Den norske kirke - prest under utdanning

Vi viser til høringsbrev fra Kirkerådet om ordning med rekrutteringsstillinger i Dnk datert 07.03.22, og vil gi våre innspill til høringen.

MF ser behovet for tiltak som kan bidra til økt rekruttering til prestestillinger i Den norske kirke, og imøteser et opplegg for rekrutteringsstillinger som kan bidra til dette. MF stiller seg i all hovedsak positiv til ordningen slik den er foreslått. Vi merker oss at utdanningsbehovene tiltaket legger opp til, kan møtes på en god måte gjennom vår nyutviklede «Erfaringsbasert master prest» som vil startes opp fra høsten 2022. Her vil personer med dokumenterbar prestestilling ha forrang ved opptak.

Vi vil i det følgende peke på punkter i forslaget som vi mener bør vurderes eller utvikles videre.

Til punkt 1 «Målgruppe og kvalifikasjonskrav»

Dokumentet sier: «Det forutsettes at man med 2 års fulltidsstudier kan kvalifisere seg til prestetjeneste i henhold til Tjenesteordning for menighetsprester § 3.»

Denne forutsetningen innfris dersom en prest i PUU-stilling fullfører MFs nye studietilbud: Erfaringsbasert master: Prest. Forutsetningen kan også innfris dersom prest i PUU-stilling har fullført minst fire år på cand.theol.-programmet, eller det første året på en mastergrad (og mangler avslutning på master og/eller 60 poeng praktisk-kirkelig utdanning), eller har mastergrad, men mangler studiepoeng i teologiske emner.

Første- eller andrekarriere

Det signaliseres at ordningen retter seg mot andrekarriereprester. Etter vår vurdering ville dette være en ønskelig løsning. Det foreslås imidlertid ingen begrensninger som hindrer førstekarriereprester i å benytte ordningen, og vi ser heller ikke hvilke begrensninger dette kunne være. Vi forventer dermed at studenter på cand.theol.-studiet kommer til å søke PUU-stillinger.

Vi anbefaler ordningen retter seg kun mot andrekarriereprester. Dersom ordningen også skal inkludere førstekarriereprester/studenter på cand.theol.-programmet, må ordningen beskrives mer inkluderende enn i høringsnotatet.

Krav om maksimum to års fulltidsstudier

MF støtter forslaget om at prester under utdanning skal ha maksimum to års fulltidsstudier igjen. Vi anbefaler imidlertid at omfanget/tidsangivelsen angis som 120 studiepoeng. Dette tilsvarer to års fulltidsstudier.

Andrekarrierestudenter som er aktuelle for PUU-stillinger kan med fordel søke opptak til MFs nye studietilbud. Erfaringsbasert master: Prest er en toårig grad / fire år på deltid, og vil altså passe svært godt. Man bør imidlertid legge merke til at denne utdanningen har ganske spesifikke opptakskrav (se: <https://www.mf.no/en/node/3788>):

- Bachelorgrad eller tilsvarende utdanning av minst 180 studiepoengs omfang
- Minimum 60 stp. KRLE/kristendom/teologi, fortrinnsvis innen de klassiske teologiske disiplinene GT/NT/KH/ST/PT
- 2 års relevant yrkespraksis
- Søkere må dokumentere ferdigheter i norsk og engelsk
- Søkere må dokumentere tilknytning til lokal menighet (eget skjema) undertegnet lokal prest og prost
- Søkere må legge frem politiattest

For dem som ikke oppfyller disse opptakskravene, kan det være nødvendig å bruke tid på å opparbeide seg kompetansen som tilfredsstiller resterende opptakskrav (Bachelor, 60 poeng, yrkespraksis).

Dette åpner spørsmålet om det er klokt å låse rekrutteringsstillinger kun til dem som mangler to års studier. Samtidig frykter vi for studiemiljøet ved cand.theol.-programmene dersom det skal være mulig å starte i en PUU-stilling relativt tidlig i studieløpet, og vi er også spørrende til om Den norske kirke ønsker prester som mangler store deler av kvalifikasjonene for prestedtjeneste. Vi anbefaler derfor at kravet om å kunne oppfylle kvalifikasjonskravene innen to år/120 poeng opprettholdes.

Videre anbefaler vi at det utarbeides maler for studiestedenes bekreftelse for å sikre rask saksbehandling.

Til punkt 2 «Tilsetting i PUU-stilling»**Maksimumstid 4 år**

Vi anbefaler at ordningen gir minst ett semester lengre tid enn normert studietid. Vi forventer at svært mange som søker PUU-stilling skal fullføre 120 studiepoeng på deltid (4 år). Maksimaltiden bør altså ikke settes kortere enn 4,5 år.

Det er flere grunner til å angi en forlenget maksimaltid. Både heltids- og deltidsstudenter opplever det krevende å kombinere studier og jobb. Noen studenter kommer til å stryke på eksamen eller glemme innleveringsfrister. utfordringer i arbeidssituasjonen og/eller i privatlivet kan også forlenge et studieløp.

Vi vil også benytte anledningen til å påpeke viktigheten av at PUU-prester reelt får tid nok til studiene, f.eks. ved tilstrekkelig bruk av vikar.

Til punkt 3 «Tilrettelegging i studieperioden»

Stillingsandel prosent og lengde

Forslaget legger opp til 40 % lønnet permisjon for å fullføre studiene. Normalt skal dette da dekke tiden for deltidsstudier, gjerne over fire år. Deltidsstudier angis normalt som 50 % (15 studiepoeng per semester). Vi anbefaler at ordningen legger opp til 50 % permisjon, sekundært at det tydeliggjøres at studiene potensielt vil utgjøre en større andel enn tiden lønnen dekker.

Tilrettelegging i studieperioden - veiledning og mentorordning

Master i teologi og Erfaringsbasert master: Prest, samt praktisk-kirkelig utdanning (30/60 studiepoeng) kan normalt tilrettelegges for studenter som ikke har sin hovedarbeidsplass på campus. Det vil også være mulig, dog mer krevende, å tilrettelegge de to siste årene av cand.theol.-programmet for studenter som ikke har sin hovedarbeidsplass på campus. Vi gjentar for ordens skyld at det sjelden er mulig å legge til rette for 40 % studier. Studier kommer normalt i 10 studiepoeng (33 %) og 15 studiepoeng (50 %).

I forslaget til tilrettelegging (pkt. 3) nevnes ordninger med personlig mentor. Veiledning, tilbakemelding og oppfølging utgjør i dag en vesentlig del av den langsiktige dannelsesprosessen MFs studieløp som kvalifiserer til prestedtjeneste. Vi anbefaler at det utarbeides mer detaljerte planer for hva slik mentorveiledning skal omfatte. Samtidig vil vi anbefale at mentorordningen hensyntar de ordningene som studentene ellers omfattes av: studieprogrammets praksisperioder, veiledning etc. og kirkens egne samlinger (VVT).

Virkning av gunstige økonomiske ordninger

Vi merker oss at de økonomiske ordningene er gunstige – og betydelig gunstigere enn det som for eksempel finnes i tilsvarende prøveordninger i Møre bispedømme. Dette kan bidra positivt til rekruttering. Samtidig forventer vi at en slik økonomisk ordning vil føre til at studenter i ordinært cand.theol.-løp velger å gå inn på denne rekrutteringsordningen istedenfor å fullføre utdanningen på normert tid. Vi anbefaler derfor at en evt. ny lønnsramme for PUU-stillinger gjør det attraktivt å fullføre studieløpet så tidlig som mulig.

Ordningen reiser også spørsmål om tilsvarende ordninger for andre vigslede stillinger.

Til punkt 6 «Navn på ordningen»

Begrepet «kandidat» er relativt lite i daglig bruk, men når det brukes i forbindelse med utdanning, er det fortrinnsvis om personer som har *fullført* profesjonsstudier (jf. cand.theol., men også cand.mag. cand.philol., osv.).

Begrepet bidrar dermed ikke til å skape klar oppfatning om rollen, nemlig at dette er en person som *ikke har fullført studier*. Vi foreslår enten å beholde «prest under utdanning» eller finne uttrykk som mer presist signaliserer at tjenesten skjer på *fullmakt*.

Til punktet: «Fullmakt og ordinasjon, biskopens myndighet/egnethetsvurdering»

Forslaget legger opp til at PUU-prester gis fast tilsetting tidlig i prosessen – før biskop har fått vurdert personens egnethet og før utdanningsinstitusjonene fullført

skikkethetsvurdering/faglighetsvurderinger. Dette kan føre til uheldige situasjoner både for kirken som arbeidsgiver, for den det gjelder, og det kan være utfordrende for utdanningsinstitusjonenes selvstendige oppfølging og saksbehandling.

MF mener den faste ansettelsen først bør skje etter fullført studieløp. Sekundært mener vi at forholdet mellom tilsettende myndighets «forhåndsgodkjenning» (evt. også en samtale med biskop) og utdanningsinstitusjonenes ansvar for å vurdere faglig kvalitet og skikkethet både i undervisning, prøving og i praksisperioder, må avklares tydelig for dem som inngår i ordningen. Det er avgjørende at det forblir mulig for utdanningsinstitusjonene å vurdere eksamener til stryk, underkjenne praksis, ikke innvilge søknader (f.eks. utsettelse/ekstraordinær eksamen), og håndheve skikkethetsforskriften.

Oppsummert

MF imøteser ordningene som er skissert, og vil framheve særlig følgende momenter:

- Ordningen, slik den beskrives i dag, retter seg mot både første- og andrekarrierestudenter. Den må følgelig bli omtalt og vurdert i tråd med dette.
- Krav om maksimalt «to års fulltidsstudium» bør beskrives som «120 studiepoeng».
- Makstiden for studenter i ordningen må utvides.
- Studiestedenes selvstendige ansvar for faglige vurderinger og skikkethetsvurdering må tydeligere hensyntas når ordningen beskrives.

Med hilsen for
MF vitenskapelig høyskole

Vidar L. Haanes
Rektor

Brevet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.